

REPUBLICA FRANCEZĂ

UNIVERSITATEA DIN STRASBOURG

Nora-Sabina MĂRCEAN

Universitatea din Strasbourg, în forma sa actuală, s-a creat în 2009 prin unirea celor trei universități care existau la Strasbourg, dar primele structuri academice datează încă din 1538. Din 1871 până în 1918, universitatea devine universitate germană, beneficiind de un campus universitar nou, în noul cartier german Neustadt, inclus în patrimoniul UNESCO în 2017.

Predarea limbii române la Universitatea din Strasbourg (Unistra) se întemeiază la începutul secolului XX, sub forma seminarelor de romanistică. Institutul de Limba Română a fost înființat după cel de-al doilea Război Mondial și a fost condus de profesorul Octavian Nandriș până în anul 1980. Din 1984, Departamentul de Studii Românești s-a aflat sub conducerea dnei conf. univ. dr. Hélène Lenz, iar, din 2015, directorul departamentului este conf. univ. dr. Ana-Maria Gîrleanu-Ghichard. De la mijlocul anilor 1960, catedra, devenită între timp departament, a beneficiat de prezența unui lector în cadrul unor acorduri interguvernamentale franco-române. Dintre aceștia, îi enumerăm aici pe Vincent Iluțiu, Luca Pițu, Cristian Stamatoiu, Gina Puică.

Azi, predarea limbii române se face în cadrul Departamentului de Studii Românești, în cadrul Institutului de Studii Romanice al Facultății de Limbi. Lectoratul de limbă, literatură, cultură și civilizație românească a fost reînființat în 20 mai 2015 (în baza unui acord semnat, din partea română, de către doamna Corina Chertes, directorul Institutului Limbii Române, iar, din partea franceză, de către Bernard Genton, decanul Facultății de Limbi și Culturi Străine, azi, Facultatea de Limbi Străine).

Cursurile de limbă, literatură, civilizație și cultură românească sunt destinate atât studenților Unistra, indiferent de facultatea aleasă, cât și auditorilor liberi, pregătind cursanții pentru inserția profesională în structuri locale, instituții europene sau internaționale, organisme culturale și turistice, în funcție de nivelul competențelor lingvistice, cunoștințelor culturale și de mediere interculturală acumulate în conformitate cu specificul parcursului academic ales.

La nivelul *Licență*, cursul practic opțional de limba română, cu nivelurile inițiere I, II și avansat, precum și cursurile de civilizație și literatură pe texte traduse propun limba română de la primul an de Licență până la ultimul an de Masterat, conform ghidurilor pedagogice, studenții putând alege nivelul dorit, indiferent de anul de studiu. În limba română, parcursul propune 24 de ore pe semestru (12 ore de limbă-retroversiuni și 12 ore de conversație-traduceri). Lectoratul asigură cursurile practice de conversație-traduceri pentru anii I și III, și cursurile practice de conversație-traduceri și limbă-retroversiuni pentru anul III. Din 2007, *Diploma universitară* de limba română, în formare continuă, se adresează publicului larg, studenți, oameni de afaceri, funcționari, cadre diplomatice, persoane private etc., care doresc să studieze limba română și să beneficieze de o diplomă.

Licența trilingvă *Langue et interculturalité* integrează limba română în două parcursuri, sub forma limbii B sau C, fiind singura licență finalizată cu o diplomă națională în care se atestă studiul limbii române. Studenții înscriși în *L.I.* sunt obligați să urmeze cursuri de autoformare, ghidată de către Lectorat, precum și să efectueze un sejur lingvistic în țara de origine a limbii B sau C. Pentru studenții care doresc să efectueze sejurul lingvistic în România, departamentul și lectoratul depun eforturi în orientarea studenților și găsirea celor mai bune opțiuni și contacte instituționale. Totodată, lectoratul își orientează studenții care doresc sejururi lingvistice în alte țări decât România spre universități care au lectorate prin acord cu Institutul Limbii Române. Studenții nativi sau buni vorbitori ai limbii române

Înscriși în *L.I.* urmează un parcurs individualizat, pentru care se propun proiecte, fișe de lucru, studiu individual și în echipă, traduceri, retroversiuni etc.

Activitatea departamentului și cea a lectoratului au beneficiat de atenția constantă a conducerii Facultății de Limbi, iar un film de promovare există pe site-ul facultății.

Lectorii care au predat la universitate sunt:

- 2015-2017, conf. dr. Adela Drăgan, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați
- 2017-2020, lector dr. Nora-Sabina Mărcean, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca. Nora Mărcean predă cursuri practice de RLS și RLNM studenților din anii I, II și III, precum și un curs opțional de comunicare interculturală în limba franceză destinat anilor I și II *L.I.*. Competențele lingvistice în limbile franceză, spaniolă, italiană și engleză îi facilitează predarea cursurilor prin strategii de intercomprehensivitate, atât ca lector, cât și ca șef de lucrări dr. la Disciplina Limbi Moderne a UMF „Iuliu-Hațieganu” (2012-2017), iar activitatea ca asistent drd. în cadrul Departamentului de Limbi Moderne Aplicate al Facultății de Litere a Universității „Babeș-Bolyai” (2005-2012) îi permite pregătirea studenților pentru activități de traducere.

Departamentul dispune de trei acorduri ERASMUS, cu Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu și cu Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, ultimul datând din 2018 și fiind perfectat cu sprijinul lectoratului.

Majoritatea activităților științifice ale departamentului și ale lectoratului sunt realizate cu sprijinul echipei de cercetare *C.H.E.R.* (Culture et Histoire dans l’Espace Roman). Menționăm aici colocviul internațional „Affinités latines”, „La culture comme élément des relations franco-roumaines (XVIIIe-XXIe siècles)”, co-organizat cu prof. Jean-Noël Grandhomme, Universitatea din Lorraine, în parteneriat cu ICR Bruxelles, Consatul General al României la Strasbourg, prezentarea „Les eaux-delà du Danube”, Marianne Mesnil, profesor emerit al Université Libre de Bruxelles, conferința *Populisme roumain, populisme européen : l’Europe des anti-européens*, Robert Adam, colaborator al Université Libre de Bruxelles, colocviul internațional „La naissance de la Grande Roumanie dans son contexte national et international”, conferința profesorului Vlad Constantinesco, „La Roumanie dans l’Union européenne : un État membre comme les autres ?”, ultimele două evenimente făcând parte din Sezonul Franța-România 2019.

Departamentul și lectoratul organizează numeroase evenimente orientate spre publicul larg, respectiv prezentări, expoziții, conferințe, lansări de carte. Menționăm aici proiectii și dezbateri de film românesc (2014-16) în cadrul *Quinzaine du Cinéma Roumain*, dezbaterile pe marginea lansării filmului „Aferim” (2016), la cinematograful Odyssee, evenimente în parteneriat cu Muzeul de artă modernă și contemporană din Strasbourg (lectură plurilingvă „Les écluses de la poésie”, expoziția „Tristan Tzara. L’homme approximatif”, expoziția de cărți create și animate de către Wanda Mihuleac, Isabelle Maurel și Davide Napoli cu ocazia „Nuit des musées” (2016). Departamentul și lectoratul au prezentat tradițiile românești de Crăciun cu ocazia *Stammtisch de l’Ancienne Douane* (2017), au organizat întâlniri cu traducătorul Jean Poncet (2018), iar, în aprilie 2019, în colaborare cu Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Consiliul Europei și Primăria Strasbourg, au prezentat expoziția de pictură *Le désir du texte* a artistului clujean Gabriel Marian.

S-au organizat evenimente în cadrul departamentului și al lectoratului, coordonate de lectorul Adela Drăgan, precum *Le roumain en couleurs* (prezentarea operelor lui Nicolae Grigorescu), *Trésors de la Roumanie: les monastères de Moldavie*, *La Fête du Mărțișor* și, mai recent, de către lectorul Nora Mărcean, cu ocazia Zilei Porților Deschise, *Atelier interculturel de traduction*. Lectoratul, alături de departament, organizează prezentări cu ocazia Zilei Porților Deschise, precum și difuzarea informației privind studiile de limba română în cadrul Zilelor Universitare, la standul departamentului din spațiul expozițional al Universității.

În cadrul proiectului *Intiative d'Excellence*, care face parte din programul investițiilor de viitor ale Statutului francez, lectoratul s-a implicat alături de departament în activități cu o mare vizibilitate : „Écrire l'Europe” (2017), în colaborare cu Biblioteca Națională și Universitară (patru conferințe ale scriitoarei Liliana Maria Ursu și un atelier de scriere creativă); ARTLINGO, martie 2017, atelierul de marionete „Jocul de acasă” (Valentina Roman); (2017-2018) atelierul „Poèmes pour cerfs-volants” (Wanda Mihuleac și a Ioana Tomșa).

Prin ARTLINGO 2019, lectoratul și-a asumat integral realizarea unui atelier de teatru pentru studenți, finalizat cu spectacolul bilingv *L'histoire du communisme racontée aux malades mentaux* de Matei Vișniec (regia Elisabeth Marie și Nora Mărcean). Spectacolul a făcut parte dintr-un eveniment de mare anvergură, *La Quinzaine culturelle roumaine à Strasbourg*, înscris în Sezonul Cultural Franța-România 2019, coordonat de departament și lectorat. Spectacolul a avut loc în 6 martie, iar publicul a depășit capacitatea sălii.

Activitate cu intensă și deosebită vizibilitate în promovarea limbii, culturii și civilizației românești, *La Quinzaine culturelle roumaine à Strasbourg* a început în 2017 și s-a finalizat în 2019. Concepute în jurul zilei de 1 Martie, cele două săptămâni ale culturii românești au cuprins 10 acțiuni care au acoperit un evantai larg de domenii (integrare europeană, muzică, fotografie, film, artă populară, plimbare culturală urbană, teatru, literatură) și s-au desfășurat în spații-cheie ale orașului. Aceste acțiuni au fost organizate în parteneriat cu principalele instituții culturale locale, precum și cu organisme administrative și politice.

În ultimii ani, numărul studenților care aleg să studieze limba română a crescut constant (40 de studenți înscriși în anul universitar 2018-2019). În prezent, Departamentul de Studii Românești lucrează cu Lectoratul de Limba Română pentru a introduce un curs nou în macheta educațională a facultății (nativi și competență avansată), precum și pentru creșterea numărului de ore pe săptămână. Lectoratul va propune totodată semnarea de noi acorduri Erasmus, precum și demararea demersurilor în vederea testărilor de limba română. Mai mult, dat fiind succesul evenimentului *La Quinzaine culturelle roumaine à Strasbourg*, se dorește înființarea unui eveniment permanent de promovare a culturii românești, chiar dacă de mai mică anvergură.

MISCELLANEA

Lectoratul implică studenții în activități extra-curriculare (cina internațională, atelierul de Paști, concerte de muzică tradițională românească, spectacole de teatru) și în organizarea tuturor evenimentelor academice. Participarea studenților la atelierul de teatru a dus nu numai la consolidarea competențelor lingvistice, ci și la o experiență de viață unică, creând legături și prietenii între toți participanții: „*Cet atelier m'a permis d'explorer une partie nouvelle du roumain, tout en travaillant beaucoup ma prononciation. Il m'a aussi permis de rencontrer des personnes formidables et de lier des amitiés solides qui, je sais, dureront dans le temps. J'espère pouvoir participer un jour de nouveau à un projet de la sorte et continuer à être la vitrine de la roumanophonie en jouant.*”(B.J.) / „*Cet atelier Artlingo m'aura aidé autant personnellement que dans mes études, j'ai pu tisser des liens très précieux et rendre fiers mes proches, mais cela aura été aussi un moyen pour moi d'améliorer mon niveau de roumain [...]. Si c'était à refaire je le referais autant de fois que possible et je pense sincèrement que ce type d'atelier devrait être remis en place car en plus d'être bénéfique sur tous les points, il laissera des souvenirs mémorables à tout le monde.*” (L.G.)

Linkuri utile:

Video de prezentare institut, departament și lectorat <https://langues.unistra.fr/zoom-sur/le-roumain-a-luniversite-de-strasbourg/>

Site <http://etudes-romanes.unistra.fr/roumain/presentation-generale/>

Prezentare piesă de teatru

<https://saisonfranceroumanie.lastrasbourg.com/2019/03/06/lhistoire-du-communisme-racontee-aux-malades-mentaux>

After-movie piesă de teatru <https://www.youtube.com/watch?v=V6NjzjWXn2g>.
Prezentare *La Quinzaine culturelle roumaine à Strasbourg*
<https://saisonfranceroumanie.lastrasbourg.com/>

Atelier de vopsit ouă

Atelier de vopsit ouă